

Arboretum Wespelaar

Koen Camelbeke

Net vóór de eerste koudeprik van de winter 2006-2007 zet ik me neer voor het bijgeschrijven van deze dendrologische notities. Ja, totnogtoe was het weer uitzonderlijk zacht en op het televisienieuws probeerde men dat te illustreren met “uitzonderlijke” beelden van bloeiende *Ulex*, *Chimonanthus* en *Prunus* × *subhirtella* ‘Autumnalis’. Geen al te beste keuze me dunkt. Misschien zijn ze dit jaar iets bloeirijker of vroeger dan andere jaren, maar het zijn en blijven toch winterbloeiers. Iets wat tijdens de berichtgeving nooit wordt vermeld! Maar nu terug naar 2006.

De toverhazelaars zijn onze trouwe bondgenoten in de winter, met *Hamamelis* × *intermedia* ‘Aurora’ opvallend later in bloei dan de meeste andere toverhazelaars die rond half februari in volle bloei staan. Een maand later is nog steeds maar de helft van de bloemen van ‘Aurora’ volledig geopend. Of is dit gewoon een slecht voorteken? Maar ook niet bloeiende planten kunnen de donkere winterdagen opvrolijken. Denk maar aan de prachtige schors van bijvoorbeeld *Betula dahurica* (Ill. 47), *B. utilis* of *B. albosinensis*. Ook *Gleditsia sinensis* treft me elke winter door z’n combinatie van vervaarlijk uitzierende, grote, vertakte doornen en de donkere, grote peulvruchten.

In de maand maart maak ik mijn ronde van alle nieuw aangeplante specimen (628 in totaal voor 2006!) om in te snoeien waar nodig en te beschermen tegen potentiële reeschade. Vier bamboes vastgebonden rond de stam blijken uiterst effectief tegen de aanvallen van de ree, maar toch dient men ook dit systeem regelmatig na te zien aangezien de stam of zijtakken van de plant tegen de bamboes kunnen schuren en zo dus toch schade oplopen; maar dit is niets vergeleken met de (vaak fatale) schade die de reeën kunnen aanrichten. Het is belangrijk hierbij te melden dat de bamboestokken diep genoeg in de grond gestoken moeten worden anders kan de ree in al zijn jeugdig enthousiasme ze toch uit de grond rukken en tevens geef je de jonge plant zo extra bescherming tijdens hevige stormwinden.

De niet ál te koude winter (minimum -11,5°C, in de eerste week van januari) was vooral droog en zeer hardnekkig. Pas eind maart lijkt de eerste lente in het land en pas vanaf half april gaat alles plots heel snel. Deze ideale cocktail van

weersomstandigheden zorgt voor een spectaculair maar laat en samengeperst voorjaar. De Magnolia's zijn oogverblindend met slechts hier en daar een kleine uitzondering zoals *Magnolia* 'Moondance' (\times *soulangeana* \times \times *veitchii*) (ondertussen gekapt!) of *Magnolia* 'Orchid' (*liliflora* \times *stellata*). Enkele van de toppers waren *Magnolia* 'Purple Breeze' (*sargentiana* of *sargentiana* hybride?), *Magnolia* 'Caerhays Surprise' (*campbellii* \times *liliflora*), *Magnolia* 'Daybreak' ('Woodsman' \times 'Tina Durio'), ja zelfs *Magnolia* 'Yellow Fever' (*acuminata* \times *denudata*) en *Magnolia* 'Butterflies' (*acuminata* \times *denudata* 'Sawada's Cream'). Van de geel bloeiende Magnolia's vond ik *Magnolia* 'Solar Flair' ('Woodsman' \times 'Gold Star'), *Magnolia* 'Sun Ray' (polyploid 'Sundance') en *Magnolia* \times *brooklynensis* 'Golden Girl' wat tegenvallen. De donkergeel bloeiende *Magnolia* 'Green Bee' ('Miss Honeybee' \times 'Gold Crown') was werkelijk ongelooflijk: donkergele, floppy vlekken op een groene achtergrond. En deze kleurenshow werd later verdergezet door *Magnolia* 'Daphne' ('Miss Honeybee' \times 'Gold Crown') en *Magnolia* 'Olivia' ('Miss Honeybee' \times 'Gold Crown').

Volgende *Magnolia* kruisingen waren succesvol in 2006:

- 'Butterbowl' zelfbestoven
- 'Butterbowl' \times 'Maxine Merrill'
- 'Daphne' zelfbestoven
- 'Daphne' \times 'Maxine Merrill'
- *fraseri* zelfbestoven
- *fraseri* subsp. *pyramidata* \times *fraseri*
- 'Gold Star' zelfbestoven
- 'Sybille' zelfbestoven
- 'Sybille' \times ('David Clulow' \times 'Leda')

Terug iets om naar uit te kijken dus. Het was interessant om zien dat *M. fraseri* enkel kruist met *M. fraseri* of *M. fraseri* subsp. *pyramidata*. Ik weet niet of er echte hybriden met *M. fraseri* bekend zijn.

Tijdens de hittegolf in juni met temperaturen tot 40 °C in volle zon heb ik een groot deel van de *Fagus* collectie geïdentificeerd en verzameld voor het herbarium. Het herbarium van het Arboretum is nog jong en telt voorlopig slechts een kleine 300 specimens (exclusief herbarium Herkenrode). Toch geloof ik dat het een handig instrument en naslagwerk kan zijn in de toekomst en dus gaan we verder met het uitbreiden van het herbarium met voornamelijk specimens uit die groepen waarin we gespecialiseerd zijn *Ilex*, *Rhododendron*, *Acer*, *Viburnum*, *Euonymus*, *Betula*, *Fraxinus*, *Tilia*, *Stewartia*, *Liquidambar*, *Lindera*, *Styrax*, *Fagus*, *Quercus* en *Carpinus* (exclusief *Magnolia*).

Ook de julimaand was droog en heet en opnieuw was het opvallend hoe droog- en hitteresistent *Magnolia*'s wel zijn. Alleen de vertegenwoordigers uit de *Oyama* subsectie en *M. rostrata* voelden zich niet lekker onder deze extreme omstandigheden. Ook de lijsterbessen waren niet al te gelukkig, maar *Sorbus scalaris* blijft een topper met mooi diepgroen samengesteld blad met vele deelblaadjes.

En als ik nog éénmaal het woord *Magnolia* mag laten vallen, dan is het voor onze vriend *Magnolia* 'Big Dude' (*sprengeri* × 'Picture'). In bloei is dit reeds een bewonderenswaardige selectie maar in vrucht slaat hij werkelijk alle records. Elk jaar draagt hij trouw reusachtige, ietwat prehistorische vruchten (Ill. 48) die zó groot kunnen zijn dat de kleinere twijgen gaan breken en de grotere twijgen zwaar gaan doorhangen. Een waar spektakel.

De Juglandaceae studiedag was naar verluidt een groot succes. Zelf kon ik er niet bij zijn wegens mijn deelname aan een botanische expeditie naar Zuid-Sichuan (China) maar toch heb ik met plezier onze collecties van *Juglans*, *Carya* en *Pterocarya* onder de loep genomen met Jan De Langhe, Jean-Pierre Maes en Philippe de Spoelberch. Na deze expeditie was ik tijdig terug voor wat één van de mooiste herfststeden zou blijken met werkelijk alles in kleur tot in november. 2006 was een uitzonderlijk jaar, zowel qua weersomstandigheden als qua bloei en herfstspektakel; wat zou 2007 ons te bieden hebben?